

AFVÆRGE AF BRAMGÆS OG ANDRE GÅSEARTER PÅ LANDBRUGSAREALER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

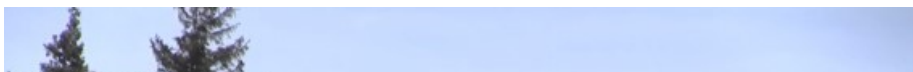
I nogle områder i Danmark opleves der store markskader fra bramgæs og andre gåsearter. I dette on-linekatalog gives der forslag til mulige vildtafværgetiltag på landbrugsarealer.

I nogle områder i Danmark opleves der store markskader fra bramgæs og andre gåsearter. I dette on-linekatalog gives der forslag til mulige vildtafværgetiltag på landbrugsarealer.

FOREKOMST AF BRAMGÆS

Bramgåsen er totalfredet i Europa, fordi man har ønsket at beskytte arten, og sikre en øget bestand af bramgås. I Danmark har bramgåden været fredet siden 1959, og er overvejende en trækfugl. Bramgæssene i Danmark kommer fortrinsvis fra de Baltiske lande og Rusland hvor de er i ynglesæsonen, og bevæger sig via Danmark til Holland og andre land i Østersøregionen i vinterperioden. I de senere år er flere bramgæs dog forblevet i Danmark i vinterperioden. Der er få ynglende par i Danmark, men antallet tyder på at være i stigning.

Antallet af bramgæs har været i kraftig stigning i Danmark i de senere år. Fra få tusinde i 70'erne, med en kraftig stigning siden midten af 1990'erne, så der nu er cirka en halv million om året. Der skønnes at være cirka 100-200 tusinde overvintrende bramgæs i Danmark. Antallet er i kraftig stigning fortsat, og er også steget meget på europæisk plan. På grund af det kraftigt øgede antal, og det stigende antal gæs som overvintrer i Danmark, så kan der opleves store ødelæggelser i de marker hvor gæssene forekommer. Forekomsten af bramgæs fremgår af figur 1. Figuren er fra rapporten [Nationale program for Overvågning af VAndmiljø og NATur \(NOVANA\)](#) fra 2015.

Billede 1. Flok af bramgæs på græsmark.

SKADER FORÅRSAGET AF GÆS

Bramgåsen kan forvolde store markskader, men også andre gåsearter som grågås, kortnæbbet gås, blisgås og canadagås forvolder skade. Den danske lovgivning giver imidlertid ikke mulighed for at give kompensation for tab som er forårsaget af gæs.

Bramgæssene laver især skade i markerne ved at afgrave og æde afgrøderne. Deres næb er spidse, og kan derfor bide afgrøden ned til 0,5-1,0 cm over jordoverfladen, og det er længere ned end mange andre fugle. Mange landmænd oplever, at de kraftige bidskader efter bramgæs kan gøre det svært at opnå en tilstrækkelig god genvækst. Hvis afgrøden er i stand til at komme i vækst igen, så vil gæssene ofte komme igen så snart der igen er plantevækst på marken. Det forventes også at "trampeskader" af gæssene kan forekomme der hvor de er talrigt til stede.

Gæssene gør skade i de nyfremspirede afgrøder i efteråret, men også mange græsmarker skades. Mange gæs flyver videre til overvintringssteder i andre lande, men det antal som overvintrer i Danmark er stigende. Der opleves også skader i både vår- og vintersæd, og græsmarker om foråret.

Billede 2. Bramgås. Foto: Ulf Bjerre.

AFVÆRGE AF BRAMGÆS OG ANDRE GÅSEARTER

Bramgåsen og andre gåsearter kan skræmmes væk fra markerne, da de naturligt vil søge at flygte fra mulige farer. Erfaringerne fra praksis viser dog, at menneskeskabte afværge/skræmmetiltag kun har kortvarig effekt, fordi de opdager at skræmmemidlerne ikke udgør en direkte fare.

VARIATION ER GODT

Det er vigtigt at veksle mellem brug af forskellige former for skræmmetiltag, da gæs som udgangspunkt bliver skræmt af noget de ikke kender, og som har en placering de ikke har set før. Det kræver jævnlig flytning og ændring af skræmmetiltag for at de virker så effektivt som muligt. En vildtkonsulent nævner et eksempel til sammenligning. Hvis vi mennesker ser en gyserfilm første gang så bliver vi forskrækket over effekterne i filmen fordi vi ikke kender dem, men næste gang man ser den samme film så kan man huske hvad der sker og bliver ikke forskrækket. Gæssene har det på samme måde, når vi forsøger at forskrække dem. Tiltagene virker kun når de ikke kan forudse hvad der sker, og hvornår der sker noget.

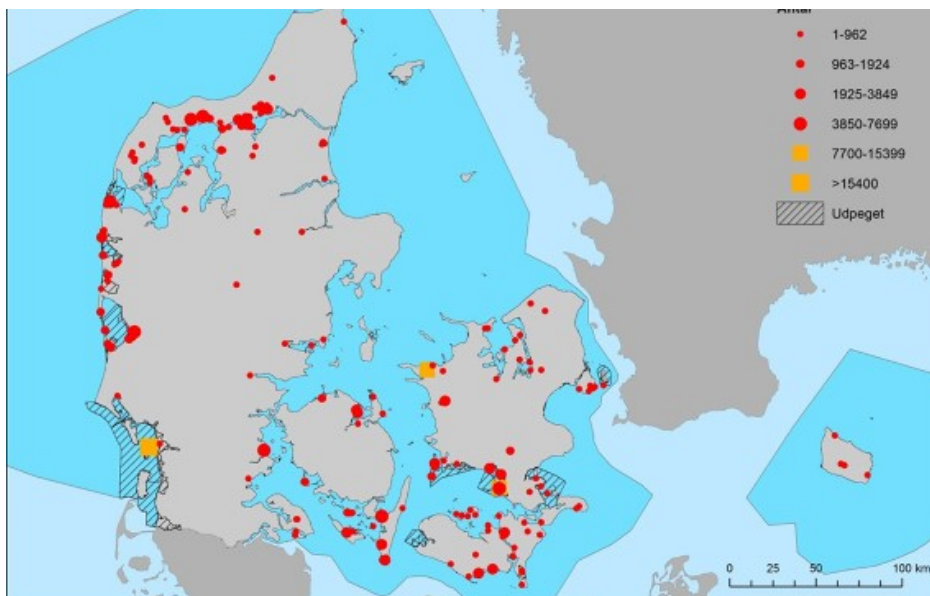
TIDSKRÆVENDE AT SKRÆMME GÆS

Mange erfaringer viser, at det er tidskrævende at skræmme gæs. Alle tiltag skal varieres og flyttes minimum to til tre gange i ugen for at virke effektivt, og det bliver derfor et stort arbejde at skræmme gæs. I et studie med kortnæbbet gås i Norge, udført af [C. E. Simonsen med flere](#) er det vist, at der er behov for aktiv skræmning af gæs i græsmarken flere gange dagligt. To gange om dagen var ikke tilstrækkeligt, men 5 gange om dagen viste sig at være effektivt. Det viste sig også at gåseflokkene ikke blev mindre ved at skræmme dem, de fløj blot til nærliggende arealer. Det vides ikke om resultaterne kan overføres til bramgås og andre gåsearter.

HER ER DER MANGE GÆS

Det er især i kystområderne i Danmark, at store forekomster af gæs resulterer i betydelige skader på landbrugsafgrøderne. I nogle kystegne er problemerne større end andre steder. I vadehavsområdet og på Lolland, Falster og Møn, samt i visse områder omkring Limfjorden er afgrødeskader som følge af gæs mest udbredt. Erfaringerne viser, at det er de mest kystnære marker i disse områder der lider størst skade.

Figur 1. Antal og fordeling af rastende bramgæs i Danmark i marts, [NOVANA rapport, Fugle 2015](#). Firkantet signatur angiver, at forekomsten er af international betydning. Fuglebeskyttelsesområder hvor bramgås indgår i udpegningsgrundlaget, er fremhævet (skravering).

I afsnittene herunder er der lavet et samlet overblik over de muligheder der er tilstede for at afværge bramgæs og andre gåsearter på landbrugsarealer.

REGULERINGSTILLADELSE TIL SKADEVOLDENDE VILDT (GÆS)

Bramgås er totalfredet, men der er jagttid på canadagås, blisgås, grågås og kortnæbbet gås. Jagttiderne på vildt kan blive ændret, og ændringerne vil blive ajourført på [Miljøstyrelsens hjemmeside om jagttider](#). Der kan, på trods af enten fredning (bramgås) eller ud over fastlagte jagttider (canadagås, blisgås, grågås og kortnæbbet gås), gives tilladelse til regulering af gæs for at hindre omfattende skader på afgrøder.

BEKENDTGØRELSE OM VILDTSKADER

De lovmæssige rammer for tildeling af reguleringstilladelser findes i [bekendtgørelse om vildtskader](#). I bekendtgørelsen om vildtskader åbnes der mulighed for regulering af grågås, blisgås, kortnæbbet gås og bramgås. Herunder ses uddrag fra bekendtgørelsen med de tidspunkter hvor regulering af gåsearter kan være muligt, forudsat at der er søgt og givet tilladelse.

Bramgås

Naturstyrelsen kan give tilladelse til regulering af bramgås i flok på dyrkede marker i følgende perioder:

- Fra den 1. januar til den 29. februar. Naturstyrelsen kan give tilladelse til, at regulering kan ske ved anvendelse af kunstigt skjul og kunstige lokkefugle, dog ikke i februar måned.
- Fra den 1. marts til den 31. maj. Af hensyn til ynglende fugle og pattedyr kan tilladelsen kun gives for 1 måned.
- Fra den 1. september til den 31. december. Naturstyrelsen kan give tilladelse til, at regulering kan ske ved anvendelse af kunstigt skjul og kunstige lokkefugle.

Canadagås

- Naturstyrelsen kan give tilladelse til, at canadagås reguleres på dyrkede marker i perioden 1. februar - 29. februar.

Grågås, blisgås, og kortnæbbet gås

- Naturstyrelsen kan give tilladelse til regulering af grågås i flok på ikke høstede marker i perioden 1. juli - 31. august. Regulering må kun finde sted fra solopgang til solnedgang.
- Naturstyrelsen kan give tilladelse til at regulere grågås, blisgås, og kortnæbbet gås i flok på dyrkede marker i perioden 1. februar - 29. februar.

ANSØGNING OM REGULERINGSTILLADELSE

For at få tilladelse til regulering skal man først normalt have gjort en betydelig indsats for at skræmme eller afværge gæssene. Ejer eller bruger (forpagter) af en ejendom kan ansøge Miljøstyrelsen om tilladelse til at regulere gæs. Jagtlejere kan ikke søge om reguleringstilladelse. Personer der foretager regulering skal være fyldt 18 år. Ansøgningen foretages online ved at logge på med NemID på [ansøgningssiden på Virk.dk](#), eller via [Miljøstyrelsens informationsside](#) om skadevoldende vildt. Ansøgningen i IT-systemet kan tidligst indgives én måned forud for starttidspunkterne for de reguleringsmuligheder som er omtalt i bekendtgørelsen.

Ansøgninger om regulering behandles af Naturstyrelsen, og det sker så hurtigt som muligt efter modtagelsen. Tilladelsen gives ud fra et fagligt skøn i Naturstyrelsen. Der er derfor ikke sikkerhed for at få en tilladelse på baggrund af en henvendelse, men i de fleste tilfælde er de oplevede problemer hos lodsejeren dog i overensstemmelse med Miljøstyrelsens oplevelser af problemer i området, og tilladelsen gives. Tilladelserne til regulering udstedes på baggrund af lokalt kendskab til forekomsten af skadevoldende vildt, og der kan gives tilladelse til regulering af op til f.eks. 50 bramgæs. En kopi af tilladelsen til regulering skal medbringes ved udøvelse af reguleringen, og skal på forlangende fremvises til politiet.

Antallet af skudte dyr skal indberettes samme sted som ansøgningen om regulering indgives. Oplysningerne kan indgives af ejer eller af den der har reguleret dyrene, og det skal ske senest 4 uger efter udløbet af perioden for reguleringstilladelsen. Også selvom der ikke er blevet skudt dyr, kræves det, at der foretages en indberetning. Der er flere landmænd som har taget kontakt til den lokale jagtforening, og derved fået hjælp af de lokale jægere til reguleringen.

Billede 3. Der kan ansøges om tilladelse hos Miljøstyrelsen til regulering af bramgås og andre gåsearter.

INTELLIGENTE FUGLESKRÆMSLER- SENSORER I KOMBINATION MED SKRÆMMETEKNIKKER

Forskellige typer sensorteknik kan anvendes for at detektere dyr der kommer ind i marken, hvorefter forskellige former for skræmmeteknik kan sættes i gang f.eks. gaskanoner eller skræmmelyde. Sensorerne kræver tilslutning af el, eventuelt i form af batteri, men solcelleanlæg kan også anvendes.

Firmaet **Wilddetect** sælger bl.a. produktet BirdAlert som består af en mikrofon som detekterer når der kommer fugle ind i marken, og en højttaler der udsender skæmmelyde. BirdAlert kan f.eks. genkende bramgåsens lyd, og en højttaler vil, efter eget valg, udsende bramgåsens advarselsskrig, eller andre skræmmelyde som ligger i lydbiblioteket. Produktet med højttaler kan anskaffes for ca. 9.000 kr. En ekstra højttaler til systemet kan anskaffes for ca. 2.500 kr. Udstyret skal tilkobles el, eller der kan tilkøbes et solpanel. Et solpanel med stativ koster 3-4.000 kr. Der følger licens med produktet i det første år. Herefter er der en licens på hotline og opdatering af produktet på 2.500 kr. Der hører også en APP til BirdAlert, så man på telefonen kan se om der er aktivitet i marken, og selv vælge hvilke afværgeteknik BirdAlert skal sætte i gang. Rækkevidden for mikrofonen der optager fuglelydene er en radius på ca. 250 m. afhængig af vindforholdene.

Billede 4. En BirdAlert boks med mikrofon og højttaler, vejer ca. 15 kg, og er i en vejrstabil kasse.

Billede 5. BirdAlert boksen opstillet i marken med solcellepanel, og her monteret med gaskanon.

Firmaet **Anico** sælger forskellige løsninger til vildtafværgning. En stander med to sensorer monteret i minimum 3 meters højde har en rækkevidde på ca. 250 m. Princippet i sensorerne er, at de kan detektere varme og bevægelse fra dyr der kommer ind i sensorfeltet i marken. Når fuglene er detekteret vil det udløses lyde som forskrækker fuglene. Der er et lydbibliotek med forskellige skræmmelyde som kan tages i anvendelse. Skræmmeteknikken kan også styreres ved tidsindstilling på bestemte tidpunkter eller med bestemte intervaller. Endelig kan skræmmesystemet fjernbetjenes fra en afstand på op til 2 kilometer, hvis man på afstand iagttager fugle på et areal som man ønsker bortskræmt. Prisen starter ved 25.000 kr.

Sikring Syd sælger sensorer som bygger på laserteknik. Fuglene detekteres ved, at de ved indflyvning i et område passerer gennem laserstrålen. Til disse sensorer kan der kobles forskellige former for skræmmeteknik. Anskaffelsesprisen på sensorteknikken starter ved 10.000 kr. Sensorenes pris stiger i takt med øgning i rækkevidde.

De to sidstnævnte sensorerne som er baseret på laser eller varme og bevægelse er kun effektive hvis fuglene fysisk krydser eller er i sensorfeltet.

Kontakter og forhandlere:

Anico

Sikring Syd

Wilddetect

SKRÆMMEKANONER

Gaskanoner afgiver høje knald og kan opstilles i marken til skræmmeskydning. Gaskanonen indstilles normalt så den afgiver skud med et fast tidsinterval, f.eks. 30 minutter. De fleste kan indstilles til at afskyde med et interval på mellem 0,5-30 minutter. En gaskanon koster ca. 2.000-3.000 kr. Hvis der ønskes en timer tilknyttet så den f.eks. ikke afskyder om natten, så et det et tilkøb som koster ca. 800-1.500 kr. Desuden monteres en 11 kg gasflaske til skræmmekanonen. I én gasflaske er der gas nok til mange tusinde skud.

På markedet findes der en udvidet udgave af gaskanonen, som er laseraktiveret. Gaskanonen aktiveres når der via laserteknik observeres bevægelse mellem to opstillede standere. Herved aktiveres kanonen udelukkede når der er fugle, og ikke med et fast tidsinterval. Opstillingerne af sensorer kan laves så rækkevidden er flere hundrede meter.

Ulempen ved brug af gaskanoner er, at lydene kan genere de omkringboende. Afskydes gaskanonen udelukkede når sensorer registrerer aktivitet, så forventes lydgenerne for naboerne at være mindre. Effekten overfor fuglene forventes også at være større, da en fast afskydningsfrekvens i højere grad vil vænne fuglene til lydene.

Kontakter og forhandlere:

Danish Agro

Specialbutikken

America A/S

P-Lindberg

Gaskanon med laserdetektion af fugle, og som kræver tilslutning til el eller solcelle forhandles af **Sikring Syd**

FORSKELLIGE TYPER SKRÆMMESKUD

Der findes forskellige muligheder for at affyre skræmmeskud, det kaldes også for pyroteknik. Teknikkerne er håndholdte.

Den orange skræmmepestol kan afskydes med tre forskellige patrontyper. Den grønne patron hvæser og flyver i zigzag, den gule patron skydes 40 meter op i luften og lyder som et heksehyl. Den røde skydes også 40 meter i luften og afgiver et knald på 120 db. Startpakken inklusivt 200 skud koster ca. 1200 kr. 200 skud koster ca. 1000 kr., dvs. ca. 5 kr. pr. skud. Køb af pistolen kræver våbentilladelse. Den orange skræmmepestol forhandles ved Topmark.dk

Billede 6. De fleste skræmmepestoler kræver våbentilladelse. Det kan tage tre uger eller mere at få en våbentilladelse.

Der findes også andre mange former for signalvåben der ved skud op i luften afgiver knald. Skud til et signalvåben koster ca. 0,5-2,0 kr. pr. stk. afhængig af kaliber.

Skræmmeskud med "alarmpatroner" i haglgevær kan anvendes til forskellige kalibre, og giver et højt knald. Alarmpatroner til haglgevær kan købes i de fleste jagtbutikker og koster ca. 20-30 kr. pr. skud afhængig af kaliber. Ved anvendelse af haglgevær til skræmmeskud kræver det våben- eller baretilladelse og gyldigt jagttegn.

Det kræver ikke en særskilt tilladelse fra politiet eller andre myndigheder at affyre skræmmeskud. Mange signalpistoler ligner almindelige håndvåben, og af den årsag bryder mange sig ikke om at køre rundt med dem, og hoppe ud og ind af biler med dem. Det samme er tilfældet med brug af haglgevær til skræmmeskydning. De fleste signalvåben kræver våbentilladelse.

Man skal sikre sig, at man har en gyldig våben- eller bæretiladelse til våbnet, hvis det kræves. En våbentilladelse giver lov til køb, opbevaring og anvendelse af et våben. En bæretiladelse giver ret til at bære og anvende et våben. En bæretiladelse kan f.eks. være aktuel på en ejendom hvor ejeren af ejendommen har våbentilladelsen og en ansat skal hjælpe med at affyre skræmmeskud. I dette tilfælde skal den ansatte have en bæretiladelse. Anvendes der jagtvåben til skræmmeskud skal man ud over våben- eller bæretiladelse også have et gyldigt jagttegn.

Forhandlere af skræmmepistolerne kan vejlede om hvilke typer pistoler der kræver våbentilladelse, og vil ofte være behjælpelige med at indhente tilladelsen. Ansøgning om våbentilladelser kan også indhentes med NemID via borger.dk. Man skal regne med en sagsbehandlingstid på ca. 21 dage eller længere tid hvis der er travlhed hos politiet. Politiet sender tilladelsen med post. En våben/bæretiladelse er gyldig i 5 eller 10 år afhængig af våbenets art. For de fleste skræmmepistoler er tilladelsen gratis, da tilladelser til signalvåben er afgiftsfrie. Normalvis koster en våbentilladelse 840 kr., hvis man i forvejen har en gyldig våbentilladelse til et andet våben hvor der er betalt fuld pris, så koster den næste tilladelse 420 kr.

FUGLESKRÆMSLER

Der kan købes eller laves mange forskellige fugleskræmsler der har en effekt på gæs som opsøger marker. Mange af de skræmsler man kan købe efterligner udseendet af dyr i naturen som gæssene naturligt vil frygte, f.eks. rovfugle, ulve og hunde. Der er en forventning til, at de skræmsler som minder mest om naturligt forekommende trusler, også vil være de mest effektive. Nogle skræmsler er statiske mens andre bevæges rundt af vinden. Skræmsler med bevægelser, forventes at øge effekten yderligere.

Hjemmelavede skræmsler kan også anvendes, og gerne skræmsler hvor der er bevægelse i, som f.eks. flagrende plastikstrimler, en badebold eller papirsække som sættes på en stang, og bevæger sig i vinden. En traktor, et redskab eller andre større ting som med jævne mellemrum bliver flyttet rundt på markerne kan også anvendes.

Fordele ved denne form for afskrækning af fugle er, at de er billige. De dyreste koster nogle få hundrede kroner. Laver man dem selv, så kan der i mange tilfælde benyttes genbrugsmaterialer, eller laves flytbare "installationer" i marken af ting som man har i forvejen.

Ulempen er, at det ofte er tidskrævende at flytte rundt på skræmslerne flere gange i ugen, da de ofte skal opsættes mange steder for at dække de områder som ønskes beskyttet.

"DUEHØGEN"

Duehøgen er en rovfuglelignende drage som monteres på en flexstang. Stængerne fås i forskellige længder og med forskellige typer fastgørelse til jorden. Duehøgen koster fra ca. 550 – 2.700 kr. afhængig af hvor lang stangen skal være, og hvor kraftig vind den skal kunne holde

til.

Billede 7. Svævende fugleskræmsel på stage.

"TERRORØJNE"

"Terrorøjnene" er en oppustelige bold med en diameter på 60 cm til ophængning på en pæl, så den kan bevæge sig i vinden. Den har nogle frygtindgydende øjne på to sider. Øjnene er designet så de ser ud til at "følge" fuglene der kigger på den. Bolden koster ca. 350 kr.

Billede 8. Fugleskræmsel som monteres på pæl.

"ULVEN"

"Ulven" som ligner en silhuet af en ulv/hund er lavet i plastmateriale. Den er monteret på en fod

af jern, og kan dreje i vinden. Prisen er 850 kr. og kan bestilles på [Ager.dk](https://ager.dk) eller afhentes hos forhandleren.

Billede 9. Silhuet til afskrækning af fugle. Den ligner en hund eller ulv og kan dreje i vinden.

Links til et udvalg af forhandlere af fugleskræmsler:

[Skovudstyr.dk](https://skovudstyr.dk)

[P-lindberg.dk](https://p-lindberg.dk)

[Linds.dk](https://linds.dk)

[Insektashop.dk](https://insektashop.dk)

[HD2412.dk](https://hd2412.dk)

[Ager.dk](https://ager.dk)

KADAVRE

Ophængning af kadavre kan også bruges som afskrækning. Et skudt individ af den art man ønsker at skræmme, kan bruges som skræmsel, f.eks. nogle af de fugle der skydes i forbindelse med regulering af gæs.

Billede 10. En død råge ophængt i mark som skræmsel overfor andre råger.

HYLEREN ELLER SCAREY MAN

Hyleren en udvidet udgave af et fugleskræmsel. Hyleren er en batteridrevet robust orange "stofmand" som automatisk pustes op med en blæser, og som 7 gange med et tidsinterval på 18 minutter udsender hylelyde hvorefter den synker sammen igen. Frekvensen mellem hver oppustningsserie er automatisk bestemt og kan ikke justeres. Den er desuden monteret med lys. Alle funktioner kan slås til og fra separat. Det kan f.eks. være aktuelt at slå funktionerne fra om natten. Hyleren kræver tilslutning til et 12 volts batteri.

Hyleren forhandles af [Anders Steenberg](#), og produktet koster 5.235 kr. Ved slitage af stofmanden kan en ny købes for ca. 850 kr.

Billede 11. Hyleren i oppustet tilstand. Den udsender både hylelyd og lys.

TRAFIK OG BEVÆGELSE I MARKEN

Almindelig færdsel i marken har også en afskrækkende virkning. Er der mulighed for det, så vil kørsel med diverse køretøjer i marken kunne bruges. Der er også erfaring for, at gang i marken i kombination med råb og/eller klappen i hænderne virker skræmmende. Nogle gentager dette dagligt i forbindelse med passage ved bestemte marker. Har man hund så vil hundens tilstedeværelse og løb i marken virke skræmmende.

DRONER

En drone som flyver i luften over en mark har en afskrækkende virkning på gæs. En professionel dronfører har udtalt at det er de mindre droner med propeller, droner på 7 kg og derunder som er mest effektive, da de larmer mest mens de flyver. Dronen har den fordel at gæssenes flyveretning kan styres, herved kan de for eksempel ledes over til et naturareal i stedet for over på den nærmeste mark. Hvis dronen har et kamera indbygget som dronføreren kan se under manøvrering så giver det de bedste muligheder for at skræmme gæssene i bestemte retninger. Der er dog også en rapport om, at en drone er blevet fløjet ned og ødelagt af en gåseflok.

For at flyve med mindre droner (droner med en startvægt som ikke overstiger 25 kg) udenfor bymæssig bebyggelse kræves der et dronetegn. Det kan erhverves ved at bestå en test på 12 spørgsmål på [Trafikstyrelsens hjemmeside](#). Det er en ny regel som er trådt i kraft d. 1. juli 2017, se mere på [droneregler.dk](#). For helt små droner under 250 gram er der ikke krav om dronetegn. I praksis vil det ofte være droner med propeller med en vægt på under 7 kg som en landmand ønsker at benytte i marken.

For at være et effektivt skræmmemiddel vil der være behov for hyppige overflyvninger, hvilket

ikke er praktisk muligt i dag, hvor dronerne kræver håndholdt styring udført af en "pilot" på jorden.

Det forventes at droner og robotter i fremtiden kan udvikles til igangsætning ved registreringer af eksempelvis lyde fra gæs, og foretage rekognoscering mens fuglene er til stede, for derefter at flyve eller køre i "pit" indtil næste gang der registreres gæs. I dag findes der ikke autonome løsninger som må flyve uden overvågning af droneføreren, det er for at sikre at anvendelsen ikke udgør en risiko for luftfart, mennesker, plante- og dyreliv.

[Videoeksempel på droneafskrækning af gæs fra UAV Fyn](#)

BEVAR PLANTEDÆKKET PÅ TILSTØDENDE MARKER

Hvis muligt, så foretrækker gæssene at komme tilbage til bestemte overnatningssteder hver nat. I dagtimerne flyver gåseflokkene oftest ud i en radius af maksimalt 7,5 km fra overnatningsstedet. Hvis der indenfor denne flyveradius er gode fødearealer hvor gæssene kan søge deres føde og opholde sig uden forstyrrelser, så vil det lette trykket på de dyrkede landbrugsarealer. Gåseskader opstår især i nyetablerede marker. Det nævnes fra flere, at plantedækkede områder i nærheden af nysåede marker kan virke som bufferarealer, så interessen for de nyetablerede marker er mindre. Det kan f.eks. være naturarealer, brakmarker, men forskellige efterafgrøder kan også trække gæssene fra de ny etablerede marker. Der er flere meldinger på at bramgæs helst undgår arealer med rug og havre. Desuden er der også rapporter om at frøgræsmarker er meget tålsomme overfor græsning af bramgæs.

SNAK MED NABOEN

Da bortskræmning af bramgæs kan være en tidskrævende opgave vil det være en god idé at tale med andre lodsejere i nærheden for at koordinere indsatsen. Man kan lave en turnusordning så man skiftes til at køre en runde til alle de relevante marker, derved spares der ofte tid. Der kan også være penge at spare hvis man i fællesskab investerer i afværgeløsninger, som kan flyttes rundt mellem marker.

Flere af de tiltag som bruges til afværgning af gæs giver høje lyde, og kan virke generende for de omkringboende. Lyden af skud kan for nogle virke forskrækkende, truende eller ligefrem vække mistanke om at der foregår krybskytteri. For at undgå konflikter eller misforståelser er det derfor godt at tale med de omkringboende om hvorfor det larmer. Har man en lokal Facebook-side kan det også være aktuelt at lave et opslag med lidt orientering om hvad der foregår.

PRISER PÅ PRODUKTER

Alle de nævnte priser i dette katalog er oplyst medio 2017. Priserne er eksklusiv moms og evt.

fragt.

© 2021 - SEGES Projektsitet